

Horváth István Károly
Ókortudományi és
Latin Nyelvi Verseny

SZTE BTK Klasszika-Filológiai
és Neolatin Tanszék

MEGOLDÓKULCS

Kultúrtörténeti teszt

2019–2020. 3., döntő forduló, 2. kategória

A hibás megoldásért semmilyen esetben sem jár pontlevonás – plusz pont sehol nem adható. A görög/római névváltozatok (ha van ilyen) minden esetben elfogadhatók, ha elírás vagy helyesírási hiba van a megoldásban, egyeztetni kell a többi javítóval!

1. Relációanalízis – Philippikák

- A. Az állítás és az indoklás is igaz, köztük összefüggés van
  - B. Az állítás és indoklás is igaz, de nincs köztük összefüggés
  - C. Az állítás önmagában igaz, az indoklás azonban hamis
  - D. Az állítás hamis, az indoklás viszont önmagában igaz
  - E. Az állítás és az indoklás is hamis
- I. Antonius magáénak követelte Macedonia provinciát, mert Caesar rá hagyományozta azt végrendeletében.
  - II. A Caesar-gyilkos Brutust a szenátus komoly elismeréssel illette, mivel Cicero a haza felszabadítójának nevezte őt.
  - III. Octavianus egyetértett azzal, hogy Cicerónak meg kell halnia, mert a Philippikák többségében a szónok őt is támadta.
  - IV. Caesar egyetlen vér szerinti fiát nem lehetett törvényes örökösének tekinteni, mivel Kleopátra egyiptomi uralkodótól született.
  - V. Cicero a 7. Philippica elhangzásakor már nem tartotta veszélyes ellenfélnek Antoniust, mert Hirtius consul vezetésével már elindult a szenátusi sereg, hogy megküzdjön vele.

Megoldások: I. C; II. B; III. E; IV. A; V. D

2. Elfogtunk egy levelet...

Hűséges társam, *Celer*,

tudnod kell, hogy [...]!

Barátod, Királyod,

Romulus

Dicsőséges diktátor, **Mettius Fuffetius!** (az egyik névalak önmagában is elfogadható)
megállapodtunk, az istenek pedig döntöttek [...]

Otthon pedig tegyél rendet mielőbb. Uralkodód,

Tullus Hostilius (az egyik névalak önmagában is elfogadható)

Kedves férjem, **Romulus!**

semmi sem szolgálhat [...]

Fontold meg tanácsom! Ölel hitvesed,

Hersilia

Konzultársam, **Tarquinius Collatinus!** (a Collatinus önmagában elfogadható)
tudom, hogy magad is sokat [...]

Kollegiális tisztelettel,

Lucius Iunius Brutus (a Brutus önmagában elfogadható)

Összesen 8 pont, minden helyes megoldásra 1 pont adható.

3. Lyukas papirusz

Cicero Scipio álma című írásában, mely a 6 könyvből álló, **Állam** című munkájának utolsó könyve, az **Africa** provinciába érkező Scipio Africanus Minornak álmában megjelenik **nagyapja** (ha utal rá, hogy nem vér szerinti, természetesen szintén helyes), a Hannibált legyőző Scipio Africanus. A **Karthágó**

városa elleni háborúra érkező hadvezérnek az idősebb Scipio nem csupán a halálról és az elmúláson túli létről beszél, hanem a csillagászatról is értekezik. Az asztronómia és a túlvilági lét összekapcsolódik, hiszen Scipio elmondása szerint a már a görögök által is **Tejút**nak nevezett ragyogó ív lesz azok otthona, akik földi szolgálatukat befejezve az égbe költöznek. Az égitestekről beszélve bemutatja azt a **kilenc/nyolc** (*mindkettő elfogadható!*) kört avagy gömböt, mely felépíti a világot, s melynek közepén mozdulatlanul áll a **Föld**. A gömbök egymáson elfordulva hangot bocsátanak ki, melyek összhangzatát a **szférák** zenéjének is nevezik.

Összesen 8 pont, minden helyes megoldásra 1 pont adható.

4. Időzavarban

Megoldás: I. **DBCA** II. **BADC** III. **CBAD**

A helyes sorrend 2 pont, ha két szomszédos elem fel van cserélve (azaz az első esetében **BDCA**, **DCBA** vagy **DBAC**; a második esetében **ABDC**, **BDAC** vagy **BACD**; a harmadik esetében **BCAD**, **CABD** vagy **CBDA**), akkor 1 pont. Összesen 6 pont.

5. Hol olvastad?

A ti méltóságotok [...] kössünk. **Philippicák**

Észrevétlenül távoztam [...] arcot sem.” **Imperium**

Végül, mikor [...] terveinek. **Catilina összeesküvése**

„Látod azt a várost [...] kaptál örököül.” **Scipio álma**

Közben elég hosszú [...] Heraclea lakóinál. **Archias védelmében**

Az oly szomorú háborúból [...] bizonytalan. **Livius: A város alapításától** [csak cím/szerző is elég]

Rómaiak! Ma hajnalban [...] volna meg. **Római regék és mondák**

Alig merem kimondani [...] telt el. **Scipio álma**

Összesen 8 pont, minden helyes megoldásra 1 pont adható.

6. Feladó kerestetik

a) Nyitott szellemű titkárt keresek... **Cicero**

b) Polgárjogomat igazságtalanul... **Archias**

c) Úgy érzed, az arisztokraták kizsákmányolnak? **Catilina**

d) Segítség, megkárosítottak! **Sthenius**

e) Társskereső rovatba: (Q.) **Curius**

Összesen 5 pont, minden helyes megoldásra 1 pont adható.

7. Keresztrejtvény

	L	I	C	T	O	R			
S	U	L	L	A					
T	I	B	E	R	I	U	S		
				P	A	L	A	T	I
	K	E	S	E	L	Y	Ú	K	
T	U	L	L	I	U	S			
				A	M	U	L	I	U

Kérdések: 1. szabin, 2. Titus Tatius [*Tatius önmagában elfogadható*], 3. egy sziklát / a Tarpeia-sziklát

Összesen 10 pont, a keresztrejtvény 7 sorára és a három plusz kérdésre 1–1 pont adható. A „Tarpeia” megoldásért külön pont nem jár!